

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2015-2018

(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurologii dziecięcej
Kod przedmiotu/ modułu*	
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Medyczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Fizjoterapii
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Niestacjonarne
Rok i semestr studiów	III rok, 5 semestr
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kształcenia treści kierunkowych
Koordynator	prof. dr hab. n. med. Andrzej Kwolek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. n. med. Andrzej Kwolek – wykład dr Wojciech Rusek- ćwiczenia laboratoryjne dr Agnieszka Brzozowska-Magoń - ćwiczenia laboratoryjne dr Agnieszka Guzik – ćwiczenia laboratoryjne mgr Justyna Leszczak – ćwiczenia laboratoryjne

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	GN	Liczba pkt ECTS
30	-	-	45	-	-	-	50	5

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

1. Znajomość anatomii układu nerwowego.
2. Znajomość fizjologii, kinezyterapii (badanie pacjenta-testy diagnostyczne i metody kinezyterapeutyczne), fizykoterapii, masażu leczniczego oraz wiadomości z zakresu podstaw fizjoterapii klinicznej w neurologii.
3. Znajomość zaopatrzenia ortopedycznego.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Poszerzenie zakresu wiedzy na temat neurologii ogólnej oraz wyszczególnionych jednostek chorobowych.
C2	Nabywanie umiejętności badania neurologicznego pacjenta oraz prawidłowego planowania procesu fizjoterapii pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi.
C3	Odpowiednie stosowanie zasad, technik ćwiczeń leczniczych i metod kinezyterapeutycznych w procesie profilaktyki i postępowania usprawniającego.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Posiada szczegółową wiedzę na temat najważniejszych jednostek chorobowych układu nerwowego w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii w procesie rehabilitacji.	K1P_W23 (++)
EK_02	Zna zasady badania neurologicznego pacjenta niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania odpowiednich metod terapeutycznych.	K1P_W17 (++)
EK_03	Umie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii u osób z chorobami układu nerwowego dostosowując je do stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta.	K1P_U11 (++)
EK_04	Potrafi planować i kontrolować efektywność procesu fizjoterapii oraz identyfikować błędy i zaniedbania w tym procesie.	K1P_U18 (++)
EK_05	Potrafi pracować w zespole.	K1P_K10 (+)

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Zapoznanie studentów treścią wykładów, obowiązująca literatura i sposobem zaliczenia przedmiotu. Pojęcie neurorehabilitacji i jej rola w nowoczesnej medycynie.
Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy – budowa, właściwości, funkcja – wprowadzenie do tematu.
Układ piramidowy i pozapiramidowy – mózgowie sterowanie ruchem.
Plastyczność układu nerwowego. Fizjoterapia, jako ważna składowa w rehabilitacji

chorych po udarze.
Deklaracja Helsińska. Narodowy Program Profilaktyki i Leczenia Udarów Mózgu. Rehabilitacja w okresie ostrym. Fizjoterapia w profilaktyce wtórnej udaru mózgu.
Fizjoterapia w urazach ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego.
Fizjoterapia w neuroonkologii.
Fizjoterapia w leczeniu spastyczności. Patofizjologia bólu.
Fizjoterapia w stwardnieniu rozsianym.
Fizjoterapia w chorobie Parkinsona i zespołach pozapiramidowych.
Fizjoterapia w uszkodzeniach rdzenia kręgowego.
Fizjoterapia w rehabilitacji zespołów korzeniowych i rzekomokorzeniowych.
Mózgowe porażenie dziecięce – etiologia, podział, objawy, fizjoterapia, system kierowanego nauczania.
Przepuklina oponowa – rdzeniowa, wodogłowie – etiologia, objawy, postępowanie usprawniające.
Choroby układu nerwowo – mięśniowego.

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie się z grupą, podanie programu zajęć, sposobu zaliczenia i literatury.
Wprowadzenie do układu nerwowego: centralny (piętra, funkcje), obwodowy, ośrodki nerwowe, drogi nerwowe (propriocepcji, eksterocepcji, piramidowa, pozapiramidowa)- przebieg, objawy uszkodzenia.
Badanie neurologiczne. Omówienie skal i testów wykorzystywanych w neurologii.
Stwardnienie rozsiane. Postacie choroby. Etiologia i objawy. Ocena stanu funkcjonalnego chorego. Program usprawniania.
Choroba Parkinsona. Etiologia i objawy. Postępowanie rehabilitacyjne. Przykładowe konspekty ćwiczeń.
Udar mózgu. Definicja i objawy. Krążenie mózgowe. Rodzaje i podział. Czynniki ryzyka. KT. Spastyczność. Zaburzenia mowy. Kompleksowa ocena stanu chorych po udarze mózgu. Program usprawniania w poszczególnych okresach po udarze. Demonstracja pozycji ułożeniowych.
Tętniaki, naczyniaki. Guzy mózgu. Definicja i objawy. Rodzaje. Przyczyny. Umiejscowienie. KT. Postępowanie fizjoterapeutyczne.
Sprawdzenie wiedzy teoretycznej.
Ogólna budowa mózdzku. Funkcja. Objawy uszkodzenia. Przykładowy program usprawniania.
Urazy czaszkowo – mózgowe. Mechanizmy urazów. Rodzaje. Objawy. KT i RTG. Padaczka pourazowa. Omówienie skal do oceny zaburzeń świadomości i stanu klinicznego chorego po urazie (skala Glasgow, Matthew). Usprawnianie pacjenta w poszczególnych okresach (okres fizjoterapii przyłóżkowej, okres wyrównania stanu chorego, okres rehabilitacji szpitalnej).
Metody fizjoterapii neurologicznej- założenia metod: PNF, Bobath, TWK, Mc Kenzie. Demonstracja technik i wzorców ruchowych. Praca w parach.
Urazy rdzenia kręgowego. Mechanizmy, rodzaje. Szok rdzeniowy. Objawy a poziom uszkodzenia. Prezentacja technik przenoszenia. Trening samoobsługi chorych po urazie rdzenia kręgowego. Postępowanie usprawniające w okresie ostrym, wczesnym i późnym.

Guzy rdzenia. Jamistość rdzenia. Stwardnienie zanikowe boczne. Etiologia i objawy. KT, MR. Postępowanie usprawniające.
Dyskopatie i bóle krzyża. Przyczyny, objawy. Etapy degeneracji krążka. KT, MR, RTG. Postępowanie usprawniające zachowawcze i po leczeniu operacyjnym. Rwa udowa, kulszowa. Brachialgia. Przykładowe konspekty ćwiczeń.
Uszkodzenie nerwów obwodowych. Uszkodzenia ważniejszych splotów i nerwów obwodowych. Polineuropatie. Postępowanie usprawniające.
Mózgowe porażenie dziecięce – Etiologia. Podział. Objawy. Kompleksowa ocena dziecka z mpdz. Program usprawniania. System nauczania kierowanego.
Przepuklina oponowo – rdzeniowa. Etiologia. Objawy. Program usprawniania w poszczególnych okresach (wczesny, późny).
Wodogłowie, zespół Arnolda-Chiariego. Etiologia. Objawy. Program usprawniania.
Dystrofie mięśniowe. Etiologia. Objawy. Program usprawniania.
Sprawdzenie wiedzy teoretycznej i wpisy po indeksu.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: z prezentacją multimedialną, dyskusja.

Ćwiczenia laboratoryjne: praca w grupach, film, fotografie, demonstracja technik terapeutycznych, wzorców ruchowych, studium przypadku, dyskusja.

Praca własna studenta: praca z książką, przygotowanie do zajęć i przygotowanie do kolokwium i egzaminu.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02	Egzamin testowy oraz pytania otwarte	W.
EK_01, EK_02	Kolokwium pisemne z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru oraz otwartymi problemowymi.	ĆW.
EK_03, EK_04	Zaliczenie praktyczne, prezentacja multimedialna	ĆW.
EK_05	Przedłużona obserwacja w trakcie zajęć.	ĆW.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład:

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02):

Egzamin testowy jednokrotnego wyboru oraz pytania otwarte:

Zakres ocen:

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ćwiczenia laboratoryjne:

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02):

Kolokwium pisemne z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru oraz otwartymi problemowymi.

Zakres ocen:

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności (EK_03, EK_04):

Zaliczenie praktyczne.

Przedstawienie w formie prezentacji multimedialnej jednostki chorobowej wybranej przez prowadzącego oraz zaplanowanie i zaprezentowanie na współwiczającym programie z zakresu kinezyterapii dla osób z chorobami układu nerwowego.

Zakres ocen:

- 5.0 – student samodzielnie, prawidłowo pod względem merytorycznym i metodycznym przedstawia prezentację na zadany temat przez prowadzącego. Bardzo dobrze umie dobrać i przedstawić program fizjoterapii dla danej jednostki chorobowej.
- 4.5 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym przedstawia prezentację na zadany temat przez prowadzącego. Umie dobrze dobrać i przedstawić program fizjoterapii dla danej jednostki chorobowej jednak wymaga drobnych uwag prowadzącego.
- 4.0 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym przedstawia prezentację na zadany temat przez prowadzącego. Umie dobrze dobrać i przedstawić program fizjoterapii dla danej jednostki chorobowej jednak wymaga uwag prowadzącego.
- 3.5 - student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym przedstawia prezentację na zadany temat przez prowadzącego. Potrafi dobrać i przedstawić z umiarkowaną pomocą prowadzącego program fizjoterapii dla danej jednostki chorobowej.
- 3.0 – student samodzielnie przedstawia prezentację na zadany temat przez prowadzącego. Temat zajęć przedstawiany przez studenta wymaga korekty ze strony prowadzącego. Potrafi dobrać i przedstawić z pomocą prowadzącego program fizjoterapii dla danej jednostki chorobowej.
- 2.0 – student nie potrafi samodzielnie przygotować tematu zajęć oraz go przedstawić mimo pomocy prowadzącego.

Ocena kompetencji (EK_05):

Ocena z zakresu kompetencji personalno-społecznych będzie oceniana przez prowadzącego w formie przedłużonej obserwacji postaw, zachowań oraz pracy zespołowej podczas zajęć.

Zakres ocen:

5.0 – bardzo dobrze nawiązuje współpracę podczas pracy w zespole.

4.5 - bardzo dobrze nawiązuje współpracę podczas pracy w zespole, bardzo rzadko potrzebuje poprawy ze strony prowadzącego.

4.0 - dobrze nawiązuje współpracę podczas pracy w zespole, czasami potrzebuje poprawy ze strony prowadzącego.

3.5 - w dostatecznym stopniu nawiązuje współpracę podczas pracy w zespole, często potrzebuje poprawy ze strony prowadzącego.

3.0 - w niewielkim stopniu nawiązuje współpracę podczas pracy w zespole.

2.0 - nie nawiązuje współpracy z grupą podczas pracy w zespole.

Do oceny końcowej bierze się pod uwagę: średnią ocenę z dwóch kolokwii oraz zaliczenia praktycznego, umiejętność rozwiązywania zadań problemowych oraz obserwację postaw i zachowań studenta.

Pozytywne zaliczenie wykładu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z ćwiczeń.

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów kształcenia.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
Godziny zajęć wg planu z nauczycielem	75
Przygotowanie do zajęć	30
Udział w konsultacjach	2
Czas na napisanie referatu/eseju	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
Inne (jakie?)	-
SUMA GODZIN	128
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none">1.Kwolek A.: Rehabilitacja medyczna. Urban & Partner Wrocław 2013.2.Kwolek A.: Rehabilitacja w udarze mózgu. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2011.3. Red. Kwolek A.: Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. PZWL Warszawa 20014. Milanowska K.: Rehabilitacja medyczna. PZWL Warszawa 2003
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none">1.Laider P.: Rehabilitacja po udarze mózgu. PZWL Warszawa 2004.2.Fries W.: Rehabilitacja w chorobie Parkinsona. Wydawnictwo Elipsa – Jaim Kraków 2002.3.Prusiński A.: Podstawy neurologii klinicznej. PZWL Warszawa 1989.4.Prusiński A.: Neurologia praktyczna. PZWL Warszawa 2007.5.Follereau A. R.: Usprawnianie po udarze mózgu – poradnik dla terapeutów i pracowników podstawowej opieki zdrowotnej. Wydawnictwo Elipsa – Jaim Kraków 2004.6.Kowalski I. M., Lewandowski R.: Rehabilitacja pediatryczna. WSRDA Olsztyn 2005.7.Red. Sadowska L.: Neurofizjologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami rozwoju. Wydawnictwo AWF we Wrocławiu Wrocław 2004.8.Red. Michałowicz R.: Neurologia dziecięca w praktyce. PZWL Warszawa 2000.9.Red. Michałowicz R.: Mózgowe porażenie dziecięce. PZWL Warszawa 2002.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej